

ХУЛОСАИ

шурои диссертатсионии 6D.KOA-113 назди

Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ (Қарори
Ҳукумати ҶТ аз 26.06.2023 №295)

Парвандаи аттестатсионии № _____

Қарори Шурои диссертатсионӣ аз 06.10.2026, № 3

Бораи сазовор донишани Раҳимова Манзурахон Аҳмадовна, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ.

Диссертатсияи «Асосҳои илмӣ-методиҳои истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ (синфҳои 8-9) ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мураттаби хонандагон»

Аз рӯйи ихтисоси 5.3.5.3. Назария ва методикаи таълими забони тоҷикӣ ба ҳимоя 12 июни соли 2026 қабул карда шуд, протоколи № 6 Шурои диссертатсионии 6D.KOA-113 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17; фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 2025, № 495/ шд).

Довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ Раҳимова Манзурахон Аҳмадовна 29-уми августи соли 1973 дар ноҳияи Б.Ғафуров таваллуд шуда, соли 1995 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобочон Ғафуровро бо ихтисоси филолог, муаллими забон ва адабиёти тоҷик хатм намудааст.

Собиқаи кории унвонҷӯ 30 сол буда, фаъолияти омӯзгориаш аз соли 1995 аз муассисаи таълимии мактаби умумии №12-и Б.Ғафуров ба номи Мирзобарот Исмоилов шуруъ шудааст.

Аълоҷии маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон (соли 2013).

Аз соли 2019 то инҷониб муаллими ва муаллими калони кафедраи методикаи таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобочон Ғафуров мебошад.

Диссертант Раҳимова Манзурахон Аҳмадовна аз соли 2012 унвонҷӯи кафедраи методикаи таълими забон ва адабиёти тоҷики Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Б.Ғафуров ба ҳисоб мерафт.

Рохбари илмӣ: Шербоев Саидбой - доктор илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи методикаи таълими Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода ва

Муқарризони расмӣ:

1. **Иматзода Ллутфия Маҳмадулло** - доктори илмҳои педагогӣ, профессор, мудири шуъбаи педагогика, психология ва методикаи таълими Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи А.Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон

2. **Ғаниева Бунафша Ҷумабоевна** - номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи психология ва социологияи идоракунии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Муассисаи пешбар: Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав, дар тақризи мусбати худ, аз 5 сентябри соли 2026, суратчаласаи № 1-А, ки онро раиси чаласа, мудири кафедраи педагогика, номзади илмҳои педагогӣ Раҷабализода Ф.Р., мудири кафедраи таълими ибтидоӣ, номзади илмҳои филологӣ, дотсент Шарифзода Ш.Х., эксперти таҳқиқоти диссертатсионӣ, номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи педагогика Бобоева Г.Ш. ва котиби чаласа, номзади илмҳои педагогӣ Каримова М.М. имзо карда, ректори донишгоҳ, доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор Қурбонзода М.Р. тасдиқ кардааст, ба диссертатсия асосан баҳои мусбат дода, аз он ҷумла, қайд намудааст, ки мавзӯи аз рӯйи таҳқиқоти диссертатсионӣ интихобнамудаи Раҳимова Манзурахон Аҳмадовна бе шак мубрам буда, ба яке аз масъалаҳои замонавӣ – асосҳои илмӣ-методии истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мураттаби хонандагон ифода меёбад.

Диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси 5.3.5.3 Назария ва методикаи таълими забони тоҷикӣ мутобиқ буда, аз ҷиҳати мазмун, навгонии илмӣ, асоснокии хулосаҳо, аҳаммияти назариявӣ амалӣ мубрам ва саривақтӣ буда ба тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат мекунад.

Диссертатсия кори таҳқиқотии пурра ва мустақилона анҷомёфта ба ҳисоб рафта, муаллифи он Раҳимова Манзурахон Аҳмадовна барои гирифтани дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.5.3 Назария ва методикаи таълими забони тоҷикӣ сазовор мебошад.

Интихоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар тибқи талаботи “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми соли 2021, таҳти № 267 (бо тағйири иловаҳо аз 26-

уми июни соли 2023, №295) тасдиқ гардидааст, асоснок шудаанд, зеро онҳо мутахассисони бевоситаи соҳаи педагогӣ буда, вобаста ба самти мавзуи мавриди назар осору мақолаҳои илмӣ таълиф намудаанд.

Вобаста ба мавзуи диссертатсия доктараб 24 мақолаи илмӣ ба нашр расонидааст, ки аз ин номгӯй 5 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷоп расидаанд. Маводди интишоргардида нуктаҳои асосӣ, натиҷаҳо ва мазмуни диссертатсияро инъикос намуда, саҳми шахсии муаллифро собит менамоянд. Аз ҷумла:

Мақолаҳои, ки дар маҷаллаҳои тақризшаванда ва тавсиякардаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии

Тоҷикистон ба таъ расидаанд:

[1-М]. Раҳимова М. Мавқеи панду андарзи классикон дар таълими синтаксис. [Матн] /М. Раҳимова // Номаи донишгоҳи ДДХ ба номи акад. Б. Ғафуров, 2015, №4(45). - С. 239-242.

[2-М]. Раҳимова М. Перомуни корбурди афкори педагогии Ҷалолуддини Румӣ дар дарсҳои забони тоҷикӣ. [Матн] /М. Раҳимова // Номаи донишгоҳи ДДХ ба номи акад. Б. Ғафуров, 2022, №3 (72). - С. 205

[3-М]. Раҳимова М. Вижагиҳои интихоби матнҳо аз осори классикон дар таълими забони тоҷикӣ. [Матн] / М. Раҳимова // Номаи донишгоҳи ДДХ ба номи акад. Б. Ғафуров, 2023, №2 (75). - С. 169-173

[4-М]. Раҳимова М. Муаррифии чехраҳои занони суҳанвар дар ҷараёни таълим. // Паёми донишгоҳи Хоруғ [Матн] / М. Раҳимова // Паёми донишгоҳи Хоруғ – Хоруғ, 2023, №3 (27). – С. 3-9.

[5-М]. Шербоев С. Раҳимова М. Баррасии масоили мубрами инкишофи нутқи хаттиву даҳонии муҳассилин дар дарсҳои забони тоҷикӣ [Матн] / С. Шербоев, М. Раҳимова [Матн] / Номаи донишгоҳи ДДХ ба номи акад. Б. Ғафуров, 2023, № 4, (77). – С. 133-138

Мақолаҳои илмие, ки дар маҷмӯаҳо ва дигар нашрияҳои илмӣ-амалӣ ҷоп шудаанд:

[6-М]. Шербоев С. Раҳимова М. Истифодаи ашъори пандомези Абдурахмони Ҷомӣ дар ҷараёни таълими ҷумлаҳои мураккаб дар синфи IX [Матн] / Шербоев С. Раҳимова М. // Маводи конференсияи илмӣ-амалӣ бахшида ба бузургдошти Мавлоно Абдурахмони Ҷомӣ дар мавзуи «Масъалаҳои таълим ва тарбия аз дидгоҳи Ҷомӣ». - Душанбе, 2014.–80 с.

[7-М]. Раҳимова М. Истифодаи осори классикон дар раванди таҳлили ҷумла ва ҳелҳои он [Матн] / Раҳимова М. // Ховаршинос

(мачмӯаи мақолаҳо бахшида ба шастсолагии забоншинос Нуруллоҳон Ғиёсов).– Хучанд: Ношир, 2015.– 716 с. -С. 316-325

[8-М]. Раҳимова М. Андешаҳо доир ба истифодаи осори классикон дар раванди таълим [Матн] / Раҳимова М. // Оинадори хусни сухан. Мачмӯаи мақолаҳо бахшида ба 70-солагии профессор А. Абдуқодиров.- Хучанд: «Вектор Канд», 2015, с. 249-256.

[9-М]. Раҳимова М. Осори классикони тоҷик – омили тарбиявии дарсҳои забони тоҷикӣ [Матн] / Раҳимова М. // Уфуқи андеша: Мачмӯаи мақолаҳои илмӣ олимон, муҳаққиқони ҷавон ва магистрантон. – Хучанд: Ношир, 2020.– с. 95-102

[10-М]. Раҳимова М., Каримова Д.Усули муаммовӣ ва корбасти он дар дарсҳои забони тоҷикӣ [Матн] / Раҳимова М., Каримова Д. // Уфуқи андеша: Мачмӯаи мақолаҳои илмӣ олимон, муҳаққиқони ҷавон ва магистрантон. – Хучанд:Ношир, 2021.– с.133-137

[11-М]. Раҳимова М. Ҷойгоҳи осори классикон дар таъмини ҷанбаи тарбиявии дарсҳои забони тоҷикӣ. [Матн] / М.Раҳимова// Маводи конференсияи байналмилалӣ илмӣ-амалии “CHALLENGES IN SCIENCE OF NOWADAYS”. – №6 ИМА. Вашингтон, Маркази интишороти илмӣ Inter Conf, 16-18 июли соли 2021. – С.184-189.

[12-М]. Раҳимова М. Аҳамияти дидактикии осори Камол дар омӯзиши забони тоҷикӣ . [Матн] / М.Раҳимова // Армуғони «Ганҷи сухан» (Баёзи муҳаққиқон ва шоирони вилояти Суғд). Ҷилди 7. -Хучанд: Ношир, 2022. –560 саҳ. –С. 245-255.

[13-М]. Раҳимова М. Аҳамияти корбасти зарбулмасалу мақол дар дарсҳои забони тоҷикӣ. [Матн] / Раҳимова М. // Масъалаҳои таълиму тарбия дар низомии таҳсилоти муттасил: Мачмӯаи мақолаҳо. – Хучанд: Нури маърифат, 2023.- 371 с.

[14-М]. Раҳимова М., Пӯлодова Ш. Арзишҳои фарҳанги миллии дар осори адабӣ (ҳаммуаллиф). [Матн] / М.Раҳимова, Ш.Пӯлодова // Пешвои миллат ва рушди илм дар Тоҷикистон (маводи конференсияи умумичумхуриявӣ бахшида ба 145-солагии Қаҳрамони Тоҷикистон, бунёдгузори адабиёти муосири тоҷик устод Садриддин Айни ва бахшида ба Рӯзи илми тоҷик). – Хучанд: Ношир, 2023.- 1196 с. –С. 729-734.

{15-М]. Раҳимова М. Инкишофи нутқи мураттаби хонандагон зимни истифода аз осори классикон. [Матн] / М.Раҳимова// Маводи конференсияи илмӣ-амалии байналхалқӣ “Лингвистическое наследие и развитие языкознание” (Lisoniy meros va tilshunoslik taraqqiyoti” mavzusidagi xalqaro ilmiy–amaliy konferensiya materiallari / Mas’ul

muharrirlar – O.Tojiyev, Sh.Qahhorov. – Andijon davlat universiteti. 2023. – 470 bet.). – С.201–206

[16-М]. **Раҳимова М.** Истифодаи намунаҳо аз осори Саъдии Шерозӣ зимни таълими ҷумлаҳои ҷидааъзо [Матн] / Раҳимова М.// Масъалаҳои методикаи таълим. №4, 2024. 69 с. –С. 6-10.

[17-М]. **Раҳимова М.** Ташкили самараноки таълими инкишофи нутқ. [Матн] / Раҳимова М.//Маводи конференсияи илмӣ-амалӣ таҳти унвони “Забон – намоёндаи хотираи гузаштаи таърихӣ ва ҳозира” (20.02.2024) Душанбе, 2024.- 497 с.

[18-М]. **Раҳимова М.** Маърифати шеър дар дарсҳои забони тоҷикӣ [Матн] / Раҳимова М. // Маводи конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи «Муносибати босалоҳият ба таълими забонҳо дар муҳити бисёрзабонӣ ва гуногунфарҳангӣ» бахшида ба 80-солагии зодрузи узви вобастаи Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, доктори илмҳои педагогӣ, профессор Шербоев Саидбой. – Душанбе “Фасл-4” -220 с. Саҳ. 147-151

[19-М]. **Раҳимова М.** Истифодаи порчаҳои манзум дар таълими синтаксис [Матн] / М.Раҳимова // Уфуқи андеша (Маводи конференсияи илмӣ-амалии донишгоҳӣ дар мавзӯи “Масоили меҳварии таълими фанҳои филологӣ ва ташаккули салоҳиятҳои касбӣ” ба ифтихори 35-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 70-солагии дотсент Марҳамат Ҳабибуллоева). Хучанд: «Кова», 2024. – 515 с. –С. 111-121

[20-М]. **Раҳимова М.** Инкишофи нутқи мураттаби хонандагонии синфҳои 8-9 зимни омӯзиши синтаксиси ҷумлаҳои ва мураккаб [Матн] / М. Раҳимова // Масъалаҳои мубрами филологияи тоҷику ўзбек. Маҷмӯаи мақолоти илмӣ. Хучанд: Нури маърифат, 2024.–830с. –С. 756-764

[21-М]. **Раҳимова М.** Ташаккули салоҳиятҳои хонандагон дар дарсҳои забони тоҷикӣ тавассути матнҳои таълимӣ [Матн] / Раҳимова М.//Маводи конференсияи байналмилалӣ: “Муаммоҳои илму фан аз нигоҳи муҳаққиқон (дар ҳамкорӣ бо Маҷаллаи байналмилалӣ “Interpretation and researches”, дар Google scholar индексасатсия шудааст) Фарғона, 25.05. 2024.

Ба Шурои диссертатсионӣ 4 тақриз ба автореферати диссертатсия ворид шудааст аз:

1. Номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи забони тоҷикии Донишгоҳи Славянии Россия ва Тоҷикистон **Искандарова Ф.Д.** Тақриз мусбат аст, баъзе норасоҳо қайд гардиданд: 1. Мисолҳо аз осори классикон мебоист бештар оварда шуда, мавриди таҳлил қарор

мегирифтанд. 2. Дар баъзе саҳифаҳо хатогиҳои имлоиву китобатӣ ба назар мерасанд.

2. Номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи забони давлатӣ ва забонҳои хориҷии Донишқадаи кӯҳию металлургии Тоҷикистон **Чалолова З.А.** Тақриз мусбат, эрод надорад.

3. Номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи методикаи таълими забон ва адабиёти факултети филологияи тоҷики ДДОТ ба номи С.Айнӣ **Холбобоева Х.Б.** Тақриз мусбат аст, қайд намудааст, ки аз сабаби он ки матнҳои классикӣ дорои вожаҳои душворфаҳм ва зарқори луғавӣ мебошанд, пешниҳод карда мешавад, ки методикаи кор бо луғатҳои тафсирий дар дарсҳои синтаксис васеътар инъикос ёбад, дар фишурдаи рисолаи илмӣ баъзе хатогиҳои имлоӣ, услубӣ ва нуқсонҳои техникӣ мавҷуданд, ки таҳриру ислоҳ меҳоянд.

4. Профессори кафедраи филологияи Донишгоҳи байналмилалӣ Бухоро, доктори (DSc) аз рӯи илмҳои педагогӣ **Дилором Йӯлдошева.** Тақризи мусбат аст, қайд намудааст, ки баъзе мавридҳо тақрори андешаҳо эҳсос мешавад.

Муқарризони ба автореферат тақриз пешниҳоднамуда қайд мекунад, ки таҳқиқоти диссертатсионӣ ба талабот ҷавобгӯ буда, докталаби дараҷаи илмӣ **Раҳимова Манзураҳон Аҳмадовна** сазовори дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3.5.3. Назария ва методикаи таълими забони тоҷикӣ мебошад.

Шӯрои диссертатсионӣ қайд мекунад, ки дар асоси таҳқиқоти анҷомдодаи унвонҷӯ қорҳои зерин иҷро шудаанд:

– аз нуқтаи назари танқидӣ анъанаҳои мавҷудаи низоми таълим ва таҷрибаи ҷаҳонии таҳсилот таҳлил ва баҳо дода шуда, истифода бурдан аз шаклу усулҳои муфиди он ҳангоми қорӣ намудани асосҳои илмӣ-методиҳои истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мурағтаби хонандагон **омӯхта шудааст;**

– раванди сифати таълими забони тоҷикӣ дар синфҳои 8-9-ум дар истифодаи осори классикон **ошқор ва муайян карда шудааст;**

– самтҳои асосҳои илмӣ-методиҳои истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мурағтаби хонандагон **ошқор карда шудаанд;**

– асосҳои илмӣ-методиҳои истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мурағтаби хонандагон ҳангоми банақшагирии қорҳои таълимию тарбиявӣ ба таври васеъ **таъбиқ карда шудааст;**

– тамоюлҳои рушди асосҳои илмӣ-методии таълими забони тоҷикӣ дар синфҳои 8-9-ум дар истифодаи осори классикон **муқаррар** карда шудаанд;

– марҳилаҳои ташаккули моҳият ва мазмуни низоми асосҳои илмӣ-методии истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мураттаби хонандагон муайян карда шуда, ҷанбаҳои педагогӣю психологӣю раванди таълим ба инобат гирифта шудааст;

– асосҳои илмӣ-методии истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мураттаби хонандагон ташкил карда шуда, самаранокӣю он натиҷагирӣ ва муқоиса карда шудааст;

– асосҳои илмӣ-методии таълимӣ таҳия шуда, рушди тафаккур ва инкишофи нутқи мураттаби хонандагон дар раванди омӯзиши забони тоҷикӣ дар синфҳои 8-9-ум дар истифодаи осори классикон амалӣ карда шудааст;

– натиҷаҳои таҳқиқот оид ба асосҳои илмӣ-методии истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мураттаби хонандагон ба тариқи озмоишӣ мавриди санҷиш қарор дода шудааст;

– амсилаи (барномаи) намунавии таълими забони тоҷикӣ дар синфҳои 8-9-ум дар истифодаи осори классикон коркард ва пешниҳод шудааст.

Аҳаммияти назариявии таҳқиқот бо он асоснок карда шудааст, ки:

- таҳқиқотҳои олимон оид ба асосҳои илмӣ-методии истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мураттаби хонандагон ҳаматарафа мавриди омӯзиш ва таҳлилу баррасӣ қарор дода шудаанд;

- самаранокӣю моделҳои пешниҳодшуда оид ба асосҳои илмӣ-методии истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мураттаби хонандагон аз тариқи баргузори корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ исбот карда шудаанд;

- вазъи коркарди методии масоили вобаста истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мураттаби хонандагон муайян карда шудаанд;

- маводди таҳқиқоти диссертатсиониро метавон дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар тайёр намудани омӯзгорон истифода намуд;

- натиҷаҳои таҳқиқот метавонанд ҳангоми коркарди ҷанбаҳои методии баланд бардоштани самаранокии дарсҳо ва сифати дониши хонандагон истифода гардида, мавриди таваҷҷуҳи мутахассисони соҳаи педагогика, психология ва методикаи таълим қарор гиранд.

Аҳамияти натиҷаҳои бадастовардаи доктараби дараҷаи илмӣ дар амалия чунин тасдиқ карда мешаванд, ки:

-роҳу усулҳои асосҳои илмӣ-методии истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мураттаби хонандагон мутобиқ ба талаботи таҳсилоти муосир коркард карда шудаанд;

-интиҳоби афзалиятҳои махсус ҳангоми татбиқи асосҳои илмӣ-методии истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мураттаби хонандагон дар ҷараёни таълим ошкор карда шудааст;

- барномаи мукаммал бо назардошти хусусияти махсуси истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мураттаби хонандагон омода гардидааст;

- мазмуни асосӣ ва хусусиятҳои махсуси ташкили корҳои гуногуни муасири таълимӣ ҳамчун яке аз воситаҳои самараноки асосҳои илмӣ-методии таълими забони тоҷикӣ дар шароити татбиқи ислоҳоти соҳаи маориф муайян карда шудаанд;

- роҳҳо ва методҳои таъсирбахши таълим, ки ба омилҳои асосӣ ва қонуниятҳои технологияҳои фаъолияти таълимии ба асосҳои илмӣ-методии дар раванди омӯзиши забони тоҷикӣ дар синфҳои 8-9-ум дар истифодаи осори классикон нигаронида шудаанд, истифода бурда шудаанд;

- асосҳои илмӣ-методии истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мураттаби хонандагон ва аҳамияти он дар ташаккули зеҳни хонандагон шарҳу тафсир карда шуда, дар ҷараёни кори таҳқиқотӣ мафҳуми методикаи таълими ҳамчун як қисми таркибии дидактика ҷиҳати рушди инкишофи зеҳнии хонандагон асоснок карда шудааст;

- тавсияҳои методӣ метавонанд амалан дар раванди омодаسازی омӯзгорон дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии равияи омӯзгорӣ, дар курсҳои тақмили ихтисос ҷиҳати тақмили маҳорати касбии омӯзгорони ҳамаи зинаҳои таҳсилот ва таҳияи диссертатсияву корҳои дигар илмӣ васеъ истифода шаванд.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот дараҷаи асоснокӣ ва дурустии илмиву назариявии таҳқиқоти диссертационӣ, корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ ва хулосаву тавсияҳои пешниҳодшударо бо асосҳои зерин нишон доданд:

– муқаррароти дар таҳқиқот пешниҳодшуда бо нуқоти назариявӣ ва методологӣ, асоснокӣ ва комилан мувофиқ будан бо масъала ва предмети таҳқиқот мувофиқ буда, инкишофи нерӯи зеҳнии хонандагонро дар ҷараёни ҷорӣ намудани ташаккули салоҳиятҳои коммуникативии хонандагон **таъмин менамоянд;**

– корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ ба натиҷаҳои санҷиш ва муқоисакунии маълумоти бадастомада оид ба асосҳои илмӣ-методиҳои истифодаи осори классикон дар дарсҳои забони тоҷикӣ ва мавқеи он дар инкишофи нутқи мураттаби хонандагон то озмоиш ва баъди озмоиш **асос ёфтанд;**

– хулосаҳои назариявӣ ва тавсияҳои амалӣ тибқи муқаррароти аввалияи назариявӣ **пешниҳод шудаанд;**

– **натиҷаву дастовардҳои таҳқиқот** бо таърифи ба методологияи илмӣ, манбаъҳои гуногуни иттилоотию методӣ, педагогӣ, психологӣ, таҳлилу таърифи бисёрсатҳаи мафҳумҳои асосӣ, истифодаи мақсадноки методҳои ҳамдигарро мукамалкунандаи таҳқиқотӣ, ки ба ҳадаф, предмет, вазифа ва мантиқи таҳқиқот мувофиқанд, **таъмин карда шудаанд;**

– **натиҷаҳои таҳқиқот** дар конференсияҳои илмӣ-амалӣ, мизҳои мудаввару семинарҳои илмиву методӣ ва омӯзишӣ **баррасӣ гардиданд;**

– **муҳтавои асосӣ ва натиҷаҳои таҳқиқот** дар мақолаҳои илмӣ муаллиф **инъикос гардиданд;**

– **асоснок кардани нуқтаҳое,** ки дар фарзияи корӣ пешниҳод шудаанд, **муқоиса ва таҳлили натиҷаҳои бадастомада** дар гурӯҳҳои таҷрибавию озмоишӣ, **таҷрибаи шахсии муаллиф** ба сифати ташкилотии корҳои таҷрибавию озмоишӣ ва омӯзгори муассисаи таълимӣ.

Саҳми шахсии унвончӯ аз инҳо иборат аст:

– дар иштироки бевоситаи муаллиф дар тамоми марҳилаҳои таҳқиқот ва таҳлили ҳамаҷонибаи масъала;

– дар ҷамъоварии мавод ва таҳлили амиқи адабиёти илмӣ, таҳлил ва шарҳу тафсири маълумоти дарёфтшуда ва банизодарории онҳо, коркарди мушоҳида ва таҷрибаву озмоиш бо зикри натиҷаҳои ноилшуда;

- дар банақшагирии дурусту мувофиқи таҳқиқоти назариявӣ ва озмоишӣ, таҳлили миқдорӣ ва сифатии маводду натиҷаҳои дар ҷараёни корҳои озмоишӣ бадастомада;

- дар истифодаи маҷмӯи зиёди методу воситаҳои таҳқиқотӣ вобаста ба мавзӯ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот;

- дар таҳия ва нашри мақолаҳои илмӣ ва тавсияҳои методӣ, иштирок дар чорабиниҳои илмӣ ва ироаи натиҷаҳои таҳқиқот, ҷаъбасти натиҷаҳои бадастомада ва коркарди таҳқиқоти диссертатсионӣ.

Дар ҷаласаи Шурои диссертатсионии 6D.KOA-113 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон 06-уми октябри соли 2026, № 3 дар бораи сазовор донишманди Раҳимова Манзураҳон Аҳмадовна бо дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.5.3. Назария ва методикаи таълими забони тоҷикӣ қарор қабул карда шуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар Шурои диссертатсионӣ 13 нафар иштирок доштанд, аз ҷумла докторони илм 5 нафар аз рӯйи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда мебошанд. Аз 16 нафар ҳайати умумии шуро, овоз доданд: тарафдор – 13 нафар, муқобил – нест, бетараф – нест, бюллетенҳои безътибор – нест.

Раиси Шурои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои педагогӣ, профессор

Мухаметов Г.Б.

Котиби илмӣ Шурои диссертатсионӣ,
номзади илмҳои педагогӣ

Абдуллоева Т.М.

3 октябри соли 2026